
Osallisuus maakunnissa ja niiden valmistelussa

Satakunta

Pori 8.5.2018
Jari Seppälä

Osallistuminen kunta- ja maakuntalaissa

- 20 § ja 22 § **Äänioikeus** maakuntavaaleissa ja **äänestys**oikeus maakunnan kansanäänestyksessä
- 22 § ja 23 § **Osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet**
- 23 § ja 24 § **Aloiteoikeus**
- 21§ ja 25 § Maakunnan **kansanäänestys** ja **kansanäänestysaloite**
- 26 - 28 §
ja 26-27§ Maakunnalliset **vaikuttamistoimielimet**
- 29 § ja 28§ **Viestintä**

Osallistumista ja vaikuttamista voidaan edistää erityisesti (kuntalaki 22§ ja maakuntalaki 23§)

- keskustelu- ja kuulemistilaisuudet
- asukasraadit
- asukkaiden mielipiteiden selvittäminen ennen päätöksentekoa
- palvelujen käyttäjien valitseminen maakunnan toimielimiin
- palvelujen yhteissuunnittelu ja -kehittäminen
- osallistuva budjetointi
- asukkaiden, järjestöjen ja muiden yhteisöjen oma-aloitteisen asioiden suunnittelu ja valmistelu

Huomioitavaa!

- Maakunnan **on sisällytettävä** osallistumisoikeuksien toteuttamista turvaavat velvoitteet
  - maakunnan järjestämisvastuulle kuuluvia palveluja tuottavien
    - » yritysten
    - » yhteisöjen
    - » ja säätiöiden kanssa tekemiinsä **sopimukseen** sekä
    - » liikelaitoksen osalta **hallintosääntöön**

Osallisuus kunnassa ja maakunnassa

- Kuntalaki ja maakuntalaki antavat hyvän pohjan asukkaiden osallistumiselle.
- Kunnissa on jo vuosikymmeniä tehty hyvää osallisuuden ja osallistumisen kehittämistyötä.
- Nyt on kyse siitä, miten kuntien hyviä osallistumiskäytäntöjä saadaan levitettyä ja juurrutettua maakuntiin.

Osallisuuden hyötyjä

Taloudellisia hyötyjä

- Uudistaa palvelutuotantoa ja lisää kilpailukykyä
- Nopeuttaa reaktiokykyä asukkaiden palvelutarpeisiin
- Parantaa tuottavuutta ja laatua
- Mahdollistaa organisaatiotason innovaatioiden lisääntymistä

Demokratiahyötyjä

- Palauttaa luottamusta
- Parantaa henkilöstön työtyytyväisyyttä
- Tarjoaa uusia yhteistoiminnallisia ratkaisuja yhteiskunnan ilkeisiin ongelmiin
- Uudistaa paikallishallintoa ja tekee asukkaasta vastuullisen palvelutuottajan
- Vahvistaa kuntaa kumppanina

Uudistuksen vaikutukset?

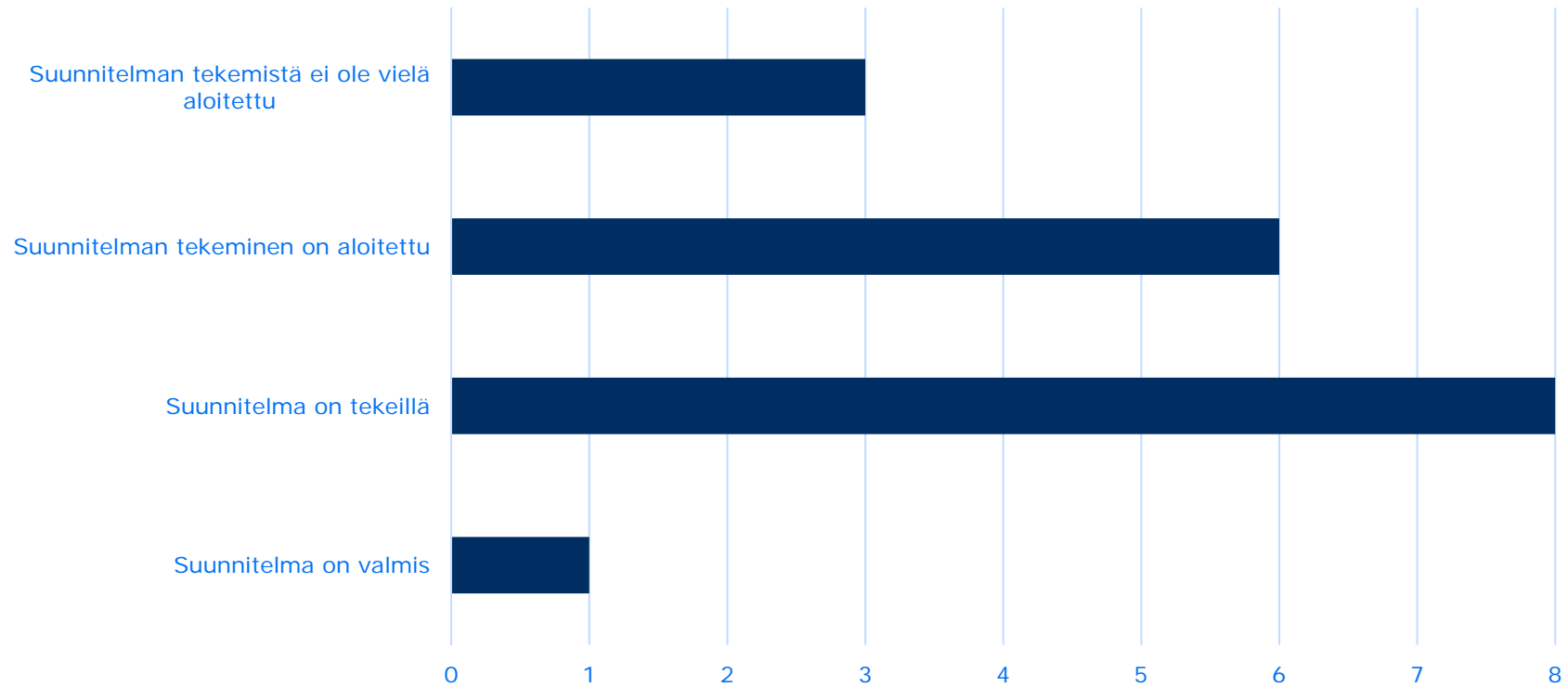
Kuvio. Kuntapäättäjien arviot sote- ja maakuntauudistuksen vaikutuksista eri asioihin syksyllä 2017. Vastausten %-jakaumat ARTTU2-tutkimuskunnissa, n=192-193.

AKE-kysely, tammikuu 2018

- Viestinnän tehostaminen
- Henkilöstöviestintä, henkilöstö mukaan valmisteluun
- Uutiskirjeitä, videoita
- Verkkosivut, vuorovaikutteisuus
- Toivotaan hyviä malleja, oppaita, työpajoja
- Päätösosallisuus hallintomalleihin
- Järjestöyhteistyön kehittäminen
- Talouden suunnittelu asukkaiden kanssa

Missä vaiheessa maakuntanne osallisuussuunnitelman valmistelu on? (1/2018)

Oppaat ja koulutukset

Oppaat:

- Järjestöopas kommentteilla:
Järjestöt maakunnan tukena –
Malleja järjestöystävällisen
maakunnan rakentamiseen
- Vaikuttamistoimielinten opas
- Verkko-osallistumisen palvelut

www.alueuudistus.fi

Koulutustyöpajat:

- AKE -projektin kahdeksassa
pilottimaakunnassa 3/2018-12/2019.
- Tavoitteena lisätä tietoa, levittää
hyviä osallisuus- ja
osallistumiskäytäntöjä
- Kohderyhmänä alueiden
osallisuustyöryhmät, poliittiset
ohjausryhmät, muutosjohtajat.

www.kuntaliitto.fi/ake

Osallisuuspeleli

Osallisuuspelissä pelaajat pääsevät asettamaan yhteiset tavoitteet asukkaiden osallistumiselle ja sopimaan siitä, miten suunnitelmat konkretisoidaan käytännön toiminnaksi.

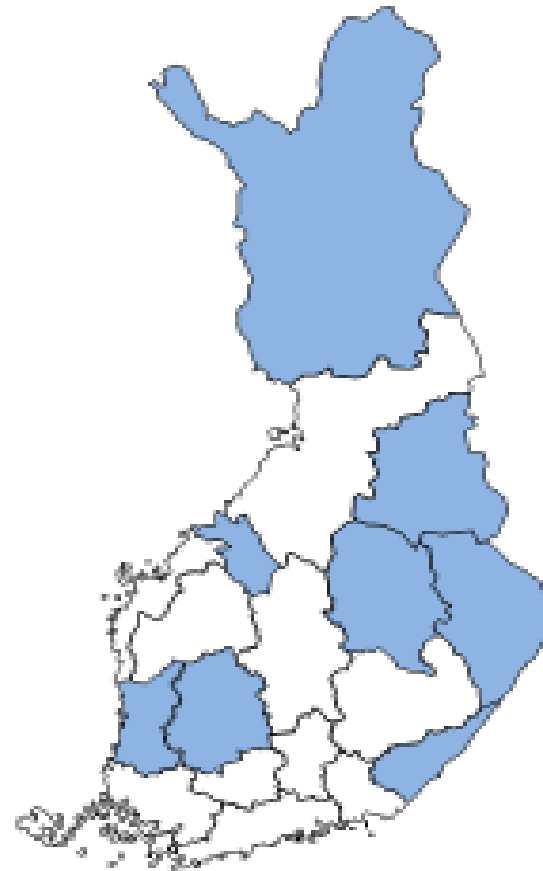
Soveltuu sekä kunnille että maakunnille.

Pelaamisen kesto 1½ tuntia

AKE-projektin pilottimaakunnat

Etelä-Karjala
Kainuu
Keski-Pohjanmaa
Lappi
Pirkanmaa
Pohjois-Karjala
Pohjois-Savo
Satakunta

Työpajat:

Lappi 23.4.
Kainuu 1.6.
P-Karjala 1.6.
Satakunta 15.6.
P-Savo 19.6.
Pirkanmaa syksy
E-Karjala?
K-Pohjanmaa?

Aluejacet © MML, 2017

Yhteystiedot

Päivi Kurikka
erityisasiantuntija
Suomen Kuntaliitto
paivi.kurikka@kuntaliitto.fi
050 3019068

Jari Seppälä
erityisasiantuntija
Suomen Kuntaliitto
jari.seppala@kuntaliitto.fi
050 66 743